

Hillerød d 27/8-2026

Høringssag om budgetforslag 2027-2030

Sagsnr.: 00.30.10-G01-64892

Udsatterådet takker for muligheden for at kunne afgive høringssvar om budgetforslag 2027-2030.

32FF2027-001 Personalereduktioner på det specialiserede voksenområde

Hillerød Udsatteråd er bekymret over forslaget om at reducere budgetterne på de specialiserede voksen- og dagtilbud med 1,76 mio. kr., svarende til 1,5 %. Besparelsen skal primært findes på personalet og medfører dermed mindre tid til den enkelte borger, lavere normering og færre muligheder for aktiviteter og nærvær.

Der er tale om nogle af kommunens mest sårbare borgere, som er afhængige af stabile relationer, struktur og tilstrækkelig støtte. En personalereduktion bør derfor ikke betragtes som en almindelig effektivisering, men som en potentiel forringelse af den indsats, der understøtter borgernes trivsel og livskvalitet.

Udsatterådet hæfter sig samtidig ved, at en reduktion på 1,76 mio. kr. på tilbuddene kun giver Hillerød Kommune en forventet besparelse på 869.000 kr. Den resterende besparelse tilfalder andre kommuner, der køber pladser. Det rejser efter vores opfattelse spørgsmålet, om den kommunale gevinst står mål med risikoen for en lavere kvalitet.

Besparelser på personale kan på længere sigt medføre øget mistrivsel og større støttebehov og dermed potentielt føre til merudgifter, hvis borgere senere får behov for mere omfattende eller dyrere indsatser. Udsatterådet finder det positivt, at kommunen samtidig ønsker at investere i Oasen og udvide åbningstiden.

Det understreger værdien af stærke specialiserede tilbud. Netop derfor bør generelle personalereduktioner på andre specialiserede tilbud genovervejes.

Udsatterådet anbefaler, at forslaget om personalereduktioner genovervejes, og at eventuelle effektiviseringer findes uden at reducere den direkte borgerrettede bemanding. En ansvarlig økonomi bør også medregne prisen ved at spare på den indsats, der forebygger, at problemer vokser sig større.

32FF2027-003-32AU2027-001 Videreudvikling af Oasen og hjemtagelse af borgere fra eksterne klubtilbud

Hillerød Udsatteråd ser meget positivt på forslaget om at videreudvikle klubtilbuddet Oasen på Trollesbro og udvide åbningstiden.

Oasen er et vigtigt specialiseret tilbud til voksne med fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, herunder mennesker med udviklingshæmning samt medfødt eller erhvervet hjerneskade. Et trygt fællesskab, meningsfulde aktiviteter og mulighed for at dyrke egne interesser har stor betydning for trivsel, livskvalitet og forebyggelse af isolation.

Udsatterådet støtter investeringen i Oasen som en social investering i borgernes livskvalitet og fællesskaber – ikke alene som et middel til økonomisk besparelse gennem hjemtagelse.

Udvidet åbningstid og kvalitet

Udsatterådet støtter åbning fem dage om ugen. Det kan skabe en mere sammenhængende hverdag, særligt for borgere i beskyttet beskæftigelse, og give flere mulighed for sociale fællesskaber. Den længere åbningstid bør følges af et bredere aktivitetsudbud, tilstrækkelig bemanning og høj faglig kvalitet. Den øgede tilgang af borgere må ikke ske på bekostning af kvaliteten eller støtten til den enkelte.

Hjemtagelse med borgeren i centrum

Udsatterådet forstår ønsket om at anvende kommunens egne tilbud, hvor det er fagligt forsvarligt, og støtter et kommunalt alternativ til borgere i eksterne tilbud. Økonomi må dog ikke blive styrende for den enkelte borgers tilbud. Den forventede hjemtagelse af syv ud af ti borgere må ikke blive et mål i sig selv.

Hjemtagelse skal ske ud fra en individuel vurdering af borgerens behov, ønsker og trivsel samt muligheden for et tilsvarende eller bedre tilbud i Oasen.

Investeringen skal komme alle til gode

Udsatterådet ser positivt på, at investeringen både kan muliggøre hjemtagelse og styrke tilbuddet for de nuværende borgere. Udvidelsen bør være et reelt kvalitetsløft med flere muligheder for aktiviteter, fællesskab og medbestemmelse. Oasen skal ikke blot være et sted, hvor borgerne modtager støtte, men et sted, hvor de hører til. Udviklingen bør derfor følges med fokus på blandt andet trivsel, livskvalitet, medbestemmelse, fællesskab, aktivitetsudbud, oplevet kvalitet samt medarbejdernes rammer og kompetencer.

Udsatterådets anbefaling

Hillerød Udsatteråd støtter både **32AU2027-001 – Videreudvikling af klubtilbuddet Oasen samt udvidelse af åbningstid** og **32FF2027-003 – Hjemtagelse af borgere på klubtilbud til kommunens tilbud**.

Støtten forudsætter, at **hjemtagelse sker individuelt og med respekt for den enkelte borgers behov og ønsker**, og at investeringen bruges til at **styrke et mere inkluderende tilbud for både nuværende og kommende borgere. Borgerne bør inddrages aktivt i udviklingen af Oasen, da deres fritidsliv og livskvalitet skal være udgangspunktet.**

Samlet ser Udsatterådet investeringen som en mulighed for at styrke et vigtigt specialiseret tilbud og forbedre vilkårene for borgere med behov for fællesskab, støtte og et aktivt og meningsfuldt liv. Det bakker vi op om.

32FF2027-004 Udmøntning af analyse af særligt dyre enkeltsager

Hillerød Udsatteråd ser positivt på, at kommunen vil analysere de særligt dyre enkeltsager med henblik på at finde løsninger, der både tilgodeser borgernes behov og kommunens økonomi. Det er en vigtig balance på et område, hvor komplekse borgersager kan være meget omkostningstunge.

Problematikken er ikke særegen for Hillerød. VIVE viser*, at kommunernes udgifter til det specialiserede voksenområde steg **22 % fra 2012 til 2022**, og KL/Komponents landsdækkende analyse af sager over 2 mio. kr. viser samtidig stor variation mellem kommunerne. I analysen var **54 % af sagerne vurderet til kun at have én reel valgmulighed ved visitation**, hvilket understreger, at løsningerne ikke altid er enkle.

Erfaringer fra andre kommuner** er derfor interessante. **Aabenraa** har trods den nationale stigning i særligt dyre enkeltsager haft færre sådanne sager og omtrent samme samlede udgift i 2024 som i 2020. Kommunen

peger bl.a. på udvikling af egne tilbud, alternative løsninger og langsigtet kapacitetsplanlægning. **Greve** har tilsvarende vist betydningen af at undersøge både tilbudsvifte og mulighederne for takstforhandling. Udsatterådet støtter derfor analysen, men minder om, at **de 500.000 kr. i forventet årlig besparelse betragtes som et potentiale og ikke som et mål i sig selv**. Analysen bør afdække, hvilke løsninger der fagligt og økonomisk er bæredygtige for den enkelte borger.

Udsatterådet vil gerne følge, hvad analysen fører til, og foreslår, at resultaterne efterfølgende drøftes på en fælles temadag eller et borgermøde med borgere, pårørende, fagpersoner, tilbud, myndighed og relevante eksterne aktører. **På den måde kan analysen blive afsæt for udvikling af nye løsninger fremfor alene en besparelse.**

Links:

*) <https://www.vive.dk/da/udgivelser/kommunernes-udgifter-til-det-specialiserede-socialomraade-2012-2022-dv4n54dz/>

**) <https://www.ops-indsigt.dk/2023/01/31/saerligt-dyre-enkeltsager-fordelt-paa-kommuner/>

34FF2027-001A og 001B Plejehjem - rammebesparelse

Når man ser **34FF2027-001A og 001B sammen med de øvrige høringssager**, opstår der efter vores vurdering en tydelig modsætning i budgetlægningen.

Overblik

De to plejehjemsbesparelser giver tilsammen:

- **6,8 mio. kr. i reducerede driftsudgifter**
- **6,0 mio. kr. i nettobesparelse**
- svarende til cirka **12 fuldtidsstillinger**
- på et område med ca. 420 fuldtidsstillinger og 398 plejeboliger.
-

Det er altså ikke en marginal effektivisering. Samlet svarer det til knap **2,3 % af plejehjemmenes budget** og knap **3 % af personaleressourcen**.

Samtidig ser vi i de andre forslag, at kommunen faktisk **investerer betydelige beløb i kapacitet og kvalitet**:

- **1,4 mio. kr. årligt til øget træningsaktivitet**, fordi aktiviteten allerede er steget 24 % siden 2019, og der er behov for flere ressourcer.
- **2,35 mio. kr. årligt til fuldtidsvejledere**, fordi kommunen forventer at mangle omkring 220 SOSU-medarbejdere over ni år (til bl.a. plejehjemmene).
- Der arbejdes med **helhedspleje, rehabilitering, forebyggelse og tættere samarbejde med civilsamfundet** som centrale elementer i den nye ældrelov.
- Den nationale ældrereform er samtidig ledsaget af et kvalitetsløft på **1 mia. kr. årligt, fuldt indfaset i 2027**.

Kommunen angiver, at den nye ældrelov skal implementeres med fokus på bl.a. helhedspleje, hvor støtte, pleje og træning skal hænge sammen, så borgeren kan klare mest muligt selv.

Derfor er 001A og 001B interessante

Det er især vigtigt, at besparelsen **ikke er en effektivisering med en konkret metode**, men en rammebesparelse, hvor det enkelte plejehjem selv skal finde pengene.

Forvaltningen beskriver selv risikoen: færre medarbejdere kan betyde mindre tid til kompleks sygepleje, mindre mulighed for individuelle hensyn, dårligere mulighed for aktiviteter, mindre samarbejde med pårørende og civilsamfund samt vanskeligere implementering af ældreloven.

Og der er en yderligere økonomisk pointe: **fire plejehjem havde allerede betydelige underskud i 2025**. En rammebesparelse skal derfor ikke nødvendigvis findes i et eksisterende overskud eller gennem effektivisering – den kan i praksis presse områder, der allerede har svært ved at få økonomien til at hænge sammen.

Udsatterådets kommentar

Når vi ser på forslagene i en sammenhæng, synes vi, at **001A alene er mere forsvarligt end at gennemføre både 001A og 001B**. Den samlede besparelse på 6 mio. kr. bliver efter vores vurdering vanskelig at forene med de øvrige budgetforslag, hvor kommunen samtidig tilfører ressourcer for at kunne løfte træning, rekruttering, rehabilitering og den nye ældrelov.

Det interessante spørgsmål er derfor ikke kun:

Kan plejehjemmene spare 3,4 eller 6,8 mio. kr.?

men snarere:

Er det økonomisk klogt at reducere bemanningen på plejehjemmene samtidig med, at kommunen investerer i de indsatser, der netop skal forebygge funktionstab, understøtte rehabilitering, skabe sammenhæng og sikre kvalitet i den nye ældrepleje?

Vi er derfor **kritiske over for 001B** og samtidig stiller vi spørgsmål ved, om 001A bør gennemføres, før kommunen har vurderet de samlede konsekvenser af de mange samtidige ændringer på ældreområdet.

34AU2027-001 Styrket vejlederindsats

Udsatterådet hilser forslaget om en varig styrkelse af vejlederindsatsen velkommen. En velfungerende vejledning af SOSU-elever er ikke alene et spørgsmål om uddannelse, men også om kvalitet, kontinuitet og faglighed i den hjælp, kommunens borgere modtager.

Det nationale billede er ret markant:

For elever, der startede på SOSU-uddannelserne i **2018, var det samlede frafald 43 % på social- og sundhedshjælperuddannelsen og hele 55 % på social- og sundhedsassistentuddannelsen**. Det fremgår af den politiske aftale om SOSU-uddannelserne. *

2023: Hver anden elev frafalder uddannelserne.**

Udsatterådet hæfter sig ved, at den hidtidige indsats med fuldtidsvejledere i Hillerød Kommune har vist positive resultater i forhold til elevernes opstart, trivsel, læring, gennemførelse og efterfølgende ansættelse i kommunen. Det er særligt relevant i en situation, hvor Hillerød Kommune forventer at mangle omkring 220 SOSU-medarbejdere over de næste ni år.

Set i det perspektiv finder Udsatterådet, at udgiften bør betragtes som en investering i kommunens fremtidige arbejdskraft. Den fulde model (scenarie 1) koster 2,346 mio. kr. årligt mod 1,866 mio. kr. i scenarie 2 og 1,135 mio. kr. i scenarie 3. Merudgiften er således ca. 480.000 kr. årligt i forhold til scenarie 2 og ca. 1,2 mio. kr. i forhold til scenarie 3.

Det interessante er, at forskellen på scenarie 1 og 3 er **1,211 mio. kr. årligt**, men at kommunen samtidig står med et stort underskud af **SOSU-medarbejdere over de næste ni år**. Hvis fuldtidsvejledningen har dokumenteret øget gennemførelse, trivsel og efterfølgende ansættelse, er spørgsmålet derfor ikke kun, hvad vejlederne koster, men **hvad kommunen mister ved ikke at investere tilstrækkeligt i rekruttering og fastholdelse**.

Udsatterådet anbefaler derfor scenarie 1, som sikrer en sammenhængende vejlederindsats på tværs af både hjemmepleje og alle plejehjem. For borgerne betyder det bedre forudsætninger for en stabil, fagligt kvalificeret og kontinuerlig hjælp – noget der har særlig betydning, både for udrulningen af den nye ældrelov og det stigende antal borgere med komplekse eller udsatte livssituationer.

Link:

*<https://uvm.dk/uddannelse-til-unge/erhvervsuddannelser/love-regler-og-aftaler/politiske-aftaler-og-oplaeg-paa-erhvervsuddannelsesomraade/aftale-om-sosu-uddannelserne-2024/flere-skal-gennemfoere-sosu-uddannelserne/>

[**https://eva.dk/ungdomsuddannelse/eud-og-eux/fracald-og-gennemfoerelse/evaluering-af-forsog-saadan-faar-vi-flere-til-at-gennemfoere-en-sosu-uddannelse](https://eva.dk/ungdomsuddannelse/eud-og-eux/fracald-og-gennemfoerelse/evaluering-af-forsog-saadan-faar-vi-flere-til-at-gennemfoere-en-sosu-uddannelse)

34AU2027-002 Demenshandleplan 2027–2030

Hillerød Udsatteråd har ikke bemærkninger til den foreslåede ansættelse af en demenspraktiker men ser positivt på en styrkelse af den demensfaglige indsats i Hjemmeplejen. Vi synes godt om formuleringen: **“en organisering, der understøtter personcentreret omsorg som kultur...”**

Vi hæfter os især ved ønsket om at styrke kvalitet, kontinuitet og sammenhæng i borgerforløbene samt at sikre, at medarbejderne har de nødvendige kompetencer til at opspore og handle på ændringer i borgerens tilstand.

Selvom demensområdet kun i begrænset omfang overlapper med Udsatterådets målgruppe, er det vores opfattelse, at tidlig opsporing og rettidig hjælp er væsentlige principper. For borgere, der i forvejen befinder sig i en udsat position, kan det være særligt vigtigt, at behov for hjælp identificeres tidligt, og at hjælpen tilpasses den enkelte borgers situation.

Udsatterådet støtter derfor forslaget om at styrke den praksisnære demensfaglige kompetence i Hjemmeplejen og har ikke yderligere bemærkninger.

34AU2027-003 Skævinge Aktivitetscenter – fast årligt tilskud

Hillerød Udsatteråd støtter forslaget om et **fast årligt tilskud** til Skævinge Aktivitetscenter. Rådet ser stor værdi i at styrke lokale, brugerstyrede fællesskaber, hvor borgere kan mødes om aktiviteter og samtidig opbygge relationer og netværk.

For socialt udsatte borgere kan ensomhed og manglende tilknytning til andre mennesker være en væsentlig del af problemerne. Lokale aktivitetscentre kan derfor være med til at forebygge isolation og skabe en større interesse for både nærområdet og menneskene omkring én.

Udsatterådet ser derfor bevillingen som en **lille investering** med potentiale for en **stor social gevinst** og opfordrer kommunen til fortsat at understøtte lokale fællesskaber som en del af den forebyggende sociale indsats.

35FF2027-001 Sparet drift ved overtagelse af tre rehabiliteringspladser

Hillerød Udsatteråd har ikke forudsætninger for at vurdere, om den regionale organisering af rehabiliteringspladserne er fagligt bedre end den kommunale. Udsatterådet kan derfor som udgangspunkt støtte forslaget, **forudsat at overdragelsen ikke medfører en forringelse af pleje, omsorg eller rehabilitering.**

Udsatterådet vil samtidig understrege, at overdragelsen ikke bør føre til, at kommunen afkobler sig fra borgere, som fortsat er bosiddende i Hillerød Kommune. Selv om borgeren i en periode modtager regional rehabilitering, består kommunens øvrige ansvar og opgaver i forhold til borgerens liv, bolig, støtte og videre forløb.

Det er særligt vigtigt for socialt udsatte borgere, som ofte har behov for en sammenhængende og koordineret indsats på tværs af sundheds- og socialområdet. **En ændret organisering af rehabiliteringspladsen må derfor ikke blive en anledning til at reducere den kommunale kontakt og opfølgning, når borgeren fortsat hører til i kommunen.**

35AU2027-001 Øget aktivitet på træningsområdet

Hillerød Udsatteråd støtter forslaget om flere ressourcer til træningsområdet. Rådet har medlemmer, som har oplevet, hvordan ekstra træning i Frederiksborg Centret har hjulpet en parkinsonramt borger fra næsten ikke at kunne klare sig i eget hjem til igen at kunne færdes selvstændigt og foretage sine egne indkøb.

Det viser, hvor stor betydning målrettet træning kan have for både funktionsevne, livskvalitet og motivation – ikke mindst for borgere med komplekse sygdoms- eller sociale udfordringer. At blive taget alvorligt i ønsket om at kunne klare mere selv kan være stærkt motiverende.

Udsatterådet ser også positivt på muligheden for mere **digital træning**, som for nogle borgere kan være både fleksibel og motiverende. Det forudsætter dog, at der bruges ressourcer på at introducere og fastholde borgerne i tilbuddet, så skærmen bliver et middel til kontakt med levende mennesker – ikke en erstatning for den menneskelige kontakt.

Udsatterådet støtter derfor forslaget, men anbefaler, at der følges nøje op på, at effektiviseringer og digital træning ikke udvikler sig til en skjult reduktion af den faglige og menneskelige indsats. **Investeringen bør først og fremmest kunne mærkes hos borgeren.**

38FF2027-005 Rammebesparelse på Særligt Tilrettelagt Ungdomsuddannelse (STU)

Er spørgsmålet reelt:

“Hvordan kan vi reducere udgiften til STU?”

Eller skal det forstås som en problemstilling hvor det undersøges:

“Hvordan sikrer vi, at den enkelte unge får den indsats, der giver størst sandsynlighed for et selvstændigt voksenliv og varig tilknytning til uddannelse, beskæftigelse og fællesskab?”

“Virksomhedsrettet” er ikke nødvendigvis det samme som “rigtigt”

Udsatterådet ser positivt på virksomhedsrettede aktiviteter, når de er individuelt tilrettelagt og giver mening for den enkelte unge.

Men det er afgørende **ikke at gøre virksomhedsrettede forløb til et generelt alternativ til STU.**

De unge, der er omfattet af STU, er netop en gruppe med meget forskellige og ofte komplekse behov. For nogle kan praktik og virksomhedserfaring være en vigtig del af deres udvikling. For andre kan kravene på en arbejdsplads være så belastende, at de **først skal udvikle sociale, personlige, kognitive eller praktiske kompetencer, før et virksomhedsforløb bliver realistisk.** Et virksomhedsrettet tilbud må derfor ikke blive en billigere standardløsning, fordi den er billigere end en specialiseret STU-plads.

Bekymring for “creaming”*

Udsatterådet finder det særligt problematisk, hvis fokus på at identificere unge med “fagligt potentiale” til ordinær uddannelse medfører, at unge med mere komplekse vanskeligheder i højere grad skubbes væk fra STU. Netop de unge, som har sværest ved at passe ind i de eksisterende uddannelses- og beskæftigelsessystemer, risikerer ellers at blive dem, der tabes mellem tilbuddene.

Det bør derfor være den unges **funktionsevne, udviklingsmuligheder og samlede behov** – ikke kommunens mulighed for at reducere STU-udgiften – der er afgørende for valg af indsats.

De 300.000 kr. Kan ikke ses alene, som en besparelse

Den foreslåede besparelse udgør ca. 2,7 % af kommunens nuværende STU-budget på 11,246 mio. kr.

Udsatterådet efterlyser en beregning af de potentielle følgevirkninger, hvis færre unge får adgang til STU, herunder eventuelle øgede udgifter på andre kommunale områder. En reel vurdering af forslaget bør eksempelvis inddrage:

- udviklingen i de unges beskæftigelsesgrad efter STU
- risikoen for offentlig forsørgelse efter endt STU
- eventuelle øgede udgifter til social støtte
- risikoen for mistrivsel og isolation
- risikoen for senere behov for mere omfattende indsatser
- effekten af at udskyde den rette indsats frem for at give den på det rigtige tidspunkt.

En besparelse kan ikke vurderes som en reel effektivisering, hvis udgiften blot flyttes til en anden del af kommunen – eller til et senere tidspunkt, hvor problemerne er blevet større.

Tidlig indsats – ja. Tidlig frasortering – nej.

Udsatterådet støtter ambitionen om at komme tidligere i kontakt med de unge. Men tidlig kontakt bør bruges til at finde **den rigtige indsats tidligere**, ikke til at reducere antallet af unge, der får adgang til den indsats, de har behov for. Der er en væsentlig forskel på at forebygge et unødvendigt behov for STU og på at forebygge, at en ung får adgang til STU. Det ene kan være forebyggende. Det andet kan risikere at være problemflyttende.

Udsatterådets anbefaling

Hillerød Udsatteråd anbefaler derfor, at rammebesparelsen på 300.000 kr. ikke gennemføres på det foreliggende grundlag.

*Udvælgelse af de stærkeste

Med venlig hilsen,

Hillerød Udsatteråd